

hertil, saa kan det ikke være noget Staten saa fjerntliggende at sørge for, at den Befolkning, ikke alene Haandværkere, men tillige Landboere, som sidder i en eller anden sjællandsk eller vestjydsk eller lollandsk Landsby, faar Lejlighed til at blive bekendt med de samme Mesterværker, selv om denne Befolkning maa nøjes med at høre dem oplæse af en dygtig Skuespiller eller Skuespillerinde i Stedet for at se dem opførte af det kgl. Teaters Personale. Det er jo et Ønske, der har været fremme gtagne Gange, at der kunde faas Udsendinge fra Teatret ud i Provinserne, men det kan jo ikke let lade sig gøre; det er da et Surrogat, at disse dramatiske Værker oplæses paa denne Maade, og jeg tror ikke, at man kan gøre Indvending imod, at ogsaa dette Surrogat virker dannende og løftende. Hvis man ikke overhovedet vil gøre Indvending imod, at der holdes Foredrag af oplysende og dannende Karakter, kan man ikke sige — det vilde da forbavse mig i høj Grad, hvis det blev sagt i denne Forsamling —: derfra maa undtages alle vore klassiske Forfattere, de maa ikke oplæses og fortolkes for Tilhørere, det er kun Underholdning. Jeg tror, det ærede Medlem for Assens brugte det Udtryk om saadanne Oplæsninger, at naar Folk vilde mere sig, maatte de selv betale. Hvorfor understøtter Staten da det kongelige Teater? Saa kunde man ogsaa der sige: Ville Folk mere sig, saa maa de betale. Men dertil giver man dog Tilskud, og ganske paa samme Maade bør man da kunne give Tilskud til, at Folk uden for Kjøbenhavn kunne faa Lejlighed til at høre Mesterværkerne fortolkede. Sluttelig vilde jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, hvem det er, man støtter gennem disse Tilskud. Det kunde jo antages, at det var Befolkningen i de store Byer, som man jo kalder forlystelsessyg og maaske med Rette. Men jeg vil da gøre opmærksom paa, at der slet ikke afholdes Foredrag her i Kjøbenhavn. Det ærede Medlem for Assens, der jo plejer at holde paa, at Kjøbenhavn ikke maa faa nogen Forrettighed, maa jo være tilfredsstillt med, at Kjøbenhavn ikke faar en Øre af denne Bevilling. Og hvad de øvrige større Byer angaar, saa faa de egentlig heller ingenting. Sagen er den, som og-

saa fremgaar af de mange Gange offentliggjorte Beretninger om disse Foredrag, at de forskellige Foreninger selv nu betale Bidrag til Foredragene, og dette Bidrag er lille for de smaa Foreninger, stort for de store. De store Haandværkerforeninger, f. Eks. i Aalborg, Aarhus og flere Byer, betale saaledes 25 Kr. for et Foredrag, der koster Fællesforeningen 33 à 34 Kr.; og foruden de 25 Kr. betale de gennem deres Kontingent til Fællesrepræsentationen et yderligere Bidrag. Jeg kan ikke sige i dette Øjeblik med fuldstændig Nøjagtighed, hvor stort det er, men jeg tror at turde sige med stor Sikkerhed, at en saadan Forening betaler de 30 af de 33—34 Kr., som Foredraget koster. Det vil altsaa ikke blive noget særlig haardt Stød for de større Foreninger, hvis dette Tilskud skulde blive berøvet dem; om de komme til at give de 3—4 Kr. mere, som et Foredrag koster, betyder ikke noget videre. Men dersom man nægter Bevillingen til Foredragene, vil man komme til at ramme de smaa Foreninger, hvoraf en talrig Mængde findes paa selve Landet og ligeledes i de smaa Købstæder. De gavede tidligere kun 5 Kr. pr. Foredrag, men da det ikke lykkedes os at faa Tilskuddet forøget i Fjor, og Begæret efter Foredrag var saa overordentlig stort — jeg maa maaske oplyse i Forbigaaende, at medens man for den Bevilling, man i Fjor havde, var i Stand til at lade afholde 200 Foredrag, fremsattes der Ønske om 335 fra de forskellige Foreninger — saa gik man den Vej, at man forhøjede Foreningernes Kontingent dertil, og siden den Tid betale de smaa Foreninger paa Landet og i de mindre Købstæder 10 Kr. for et Foredrag, som koster 33 à 34 Kr. Disse Foreninger vilde man altsaa ramme meget haardt ved at nægte Bevillingen til Foredragene. Jeg vil særlig derfor lægge et godt Ord ind for, at man ikke berører denne Gerning Statsunderstøttelse; jeg tror netop, at det er et Fortrin, at den ledes saaledes, at Foredragene ikke ere faglige og derfor heller ikke det, som det ærede Medlem for Bælum (J. Jensen) frygtede for. Han rettede jo nemlig omtrent den modsatte Beskyldning mod dem som det ærede Medlem for Assens, nemlig at det var en politisk Gerning. Men naar